

AÇILIŞ

IKSV

IKSV, yeni binasında İstanbul'un kültür ve sanat yaşamına yepyeni renkler katmaya hazırlanıyor.

Sayfa 4

SERGI

Jale Yasan

İstanbul Notre Dame De Sion Lisesi şubat ayında, değerli ressam Jale Yasan'ı ölümünün 16. yılında retrospektif bir resim sergisiyle anıyor.

Sayfa 3

MÜZİK

Teoman

Sanatçıyla son albümü "İnsanlık Halleri"nden çıkan ilk klibi "Çoban Yıldızı"nın serüvenini konuştuk.

Sayfa 4

Aujourd'hui la Turquie Türkçe

Supplément gratuit au numéro 58, Février 2010 d'Aujourd'hui la Turquie N° ISSN : 1305-6476

"Kendi Kendini Yaratan Şehir, 2010 Avrupa Kültür Başkenti : İstanbul"

2010 takvimleri evlerimize girmeye başladı ve nihayet İstanbul, Avrupa Kültür Başkenti sıfatına resmi olarak kavuştu. Bakalım Asya'yla Avrupa'yı bağlayan görkemli şehir İstanbul, 2010'a nasıl hazırlanıyor, hangi projelere ev sahipliği yapıyor?

Memleket topraklarına geri dönmek her zaman pek keyiflidir, bilirsiniz. İstanbul'a geri dönmekse bambaşkadır; biraz gurur, biraz özlem, biraz zafer ve çokça mutluluk kokar. Geçen haftaki Budapeşte ve Pécs seyahatimin ardından, bu dönüş "kahramanlık" kavramını da ekledim. Neden mi? Oradan bakınca İstanbul'un geçmişi, bugünü ve yarını öylesine güçlü bir bağ ve bütünlük içinde duruyordu ki şehrin sürekli kendi kendini yaratıyor olması ve daima aynı büyüleyiciliği ko-

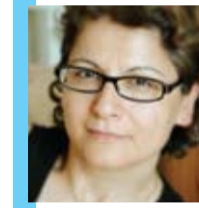
ruması ancak efsanevi bir kahramanlıkla açıklanabiliyor.

Pécs, 2010 yılında İstanbul'la birlikte "Avrupa Kültür Başkenti" olacak şehirlerden bir tanesi. Budapeşte seyahatine çıktığımda İstanbul'la aynı düzlemedeki bu şehri de görme merakıma yenik düştüm ve bir günümü buraya ayırdım.

Budapeşte'den yaklaşık iki buçuk saatlik tren yolculuğuyla ulaşıyor Pécs'e. Bıraktığı ilk izlenim: "güzel, şirin, küçük bir kasaba". Şehir eski şehir ve yeni şehir olarak ikiye ayrılmış. Biz yoğun olarak eski şehirde bulduk. Bütün yollar yapım aşamasında. Pécs'te 2010 hazırlıkları henüz başlamış gibi duruyor. Pazartesi olduğu için müzeleri gezemedik, ancak şehrin köklü geçmişini meydanlardaki, sokaklardaki ve binalardaki izlerden takip etmeye çalıştık.

Devamı Sayfa 3'de

Açılım ve çeşitliliğe davet

* Mireille Sadége

21 Aralık'ta, kışın ilk gününde, İstanbul kentine aniden mevsime yakışır bir soğuk bastırdı. Ekranımdan, okuyucularına bir köşesinde bitmek üzere olan yılın önemli olay-

larını sorgulayan *Le Monde* gazetesinin sayfasına bakıyorum.

Ben özellikle hayatı sorunlarla ilgili, finans dünyası zirvesi veya çevre üzerine yapılan zirve gibi, şu anda içinde bulunduğumuz kriz durumuna ya da çevre yıkımına sürükleyen kayma ve aşırılıkları önlemek için, her biri düzenleme ve denetim mekanizmaları kurmayı amaçlayan toplantılardan etkilendim.

Ancak gariptir ki çeşitli devlet başkanlarının yoğun katılımına ve medyanın bu zirvelerin önemi hakkında kopardığı tüm yaygaraya rağmen, sonuçların beklentileri karşılamaktan çok uzak olduğunu kabul etmek gerekiyor. Zirveler zorlayıcı kararlar alabilir mi ?

Küresel çaptaki sorunlar karşısında, esas itibarıyla siyasî ve bireysel olan yanıtlar etkili olabilir mi ?

Bu sorunların çözümü her şeyden önce gerçekten ortak bir yaklaşım gerektirmez mi ?

Yılın en hoş sürprizi muhakkak ki Obama'nın ABD Başkanı seçilmesi oldu ; maalesef, onu bir dünya lideri gibi görenler onun her şeyden önce bir ABD Başkanı olduğunu çabuk gördüler.

Avrupa'ya gelince, ekonomik gücünün yüksek olmasına, barış ve demokrasi gibi değerleri temsil etmesine rağmen, bir türlü

kendisini uluslararası alanda bir super güç olarak kabul ettiremiyor. 2009'da, Avrupalı yetkililer, toplumsal etkileri birçok Avrupa ülkesinde şiddete ve kimliklerin içe kapanmasına neden olan ekonomik krize karşı, ortak önlemler almayı başaramadılar. Oysa, ben güçlü bir Avrupa'nın, dünyadaki güçlerin daha iyi bir dengeye kavuşması için gerekli olduğuna inanıyorum.

Bu 2009'a bakışı burada kapatıyorum ve dışarı çıkıyorum.

Boğazda ilerleyen geminin üzerinden, güneş batışının güzelliğini izliyorum. Kendine özgü bir keyif anı bu. Gri ve soğuk bir gökle tezat oluşturan kırmızı portakal rengiyle güneş yirmi dakikalık yolculuk sırasında beni izliyor ; Topkapı Sarayı'nın arkasında kaybolup birkaç dakika sonra, sonsuza kadar uzanan bu ufukta gökle deniz arasında asılı olarak tekrar ortaya çıkıyor. Sonra yavaş yavaş batmaya başlıyor ve ben İstanbul'un Anadolu yakasına geçtiğimde, tamamen yok oluyor. Güneş battı. İşte İstanbul'un, 2010 Avrupa Kültür Başkenti'nin büyüğü ; inanılmaz bir çeşitlilik, tarihî ve kültürel zenginlik taşıyan efsanevi bir şehir.

2010'da, bu harikulade kent sayesinde, Türkiye yeniden kendisini Avrupa aktüalitesinin içine davet ettiriyor ve Batı'nın bir parçası olma iradesini bir kez daha AB kamuoyuna hatırlatıyor . Bir anafikir cümlesiyle ifade etmek gerekirse, Türkiye Avrupa'yı açılıma ve çeşitliliğe davet ediyor.

Acaba Avrupa bu fırsatı değerlendirebilecek mi ?

* Mireille Sadége

Hüseyin Latif

Umut ve Hayal Kırıklığı

Türk basınında bir süreden beri beklenen değişiklik nihayet geçen yılın son gününde gerçekleşti. Türkiye'nin en önemli gazetesinin son yirmi yıldan beri Genel Yayın Yönetmenliğini yapan **Ertuğrul Özkök** görevinden ayrıldı. Sosyoloğunun yanı sıra Frankofon kimliğiyle de tanınan, iyi şarap meraklısı bu usta gazetecimiz ve yönetiminde bulunduğu gazetesini için bakın neler yazmışım 2001'de Sorbonne Üniversitesi'nde savunduğum "Türk Medyası ve Türkiye'nin Avrupa Politikası"1 konulu tezimde.

"*Hürriyet*'te Oktay Ekşi (Türk basınında şu andaki köşe yazarlarının duayeni) ve Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök Türk devletinin günlük politikasına yön vermekte: Belli yaş aralığındaki (50-60) kişiler için *Hürriyet* her şeyi önceden bilir ve istediği gibi devlet politikasını yönlendirir."

Tam 20 yıl boyunca Türkiye'nin bu en büyük gazetesinin her gün atacağı manşetlere, hangi haberin çıkıp çıkmayacağına karar vermek pek de kolay bir iş olmasa gerek. İşte böylesine zor ama yetkili ve de yönlendirici olarak geçirilmiş bir yirmi yılın muhasebesi gibi "20 yılda kimden ne

Devamı Sayfa 2'de

Bedri Baykam'ın son 4-d'leri İstanbul'da Piramid Sanat'ta

23 Ocak – 28 Şubat 2010 "Zaman Köprüleri" Devamı Sayfa 3'de

Futbolda televizyon yayın hakları

* Berk Mansur Delipinar

Bu ay sporda öne çıkan haber Turkcell Super Lig'in 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014 sezonları için yapılan televizyon yayın hakları ihalesi oldu. Sadece spor sayfalarında veya spor haberlerinde değil; aynı zamanda gazetelerin manşetlerinde ve ana haber bültenlerinde de bu haber geniş yer buldu. Geniş yer bulmasının en önemli sebebi dört sezon için yayın hakları ihalesini kazanan yayıncı kuruluşun ödeyeceği rekor fiyattı. İhaleyi üç buçuk saat süren bir çekişmeden sonra Türk Telekom'a karşı kazanan Digital Platform İletişim Sistemleri A.Ş. (Digitürk), bir sene için tam 321 milyon dolar ödeyecek. Ancak ödenecek bu rakam sadece kulüplere bir senede dağıtılacak para. %18 oranındaki KVD ve %10'luk federasyon payı ile bu rakam 410 milyon dolara ulaşacaktır. Dört senede toplam 1 milyar 643 milyon dolar Digitürk'ün kasasından çıkacaktır. Digitürk bu olağanüstü rakamı şimdilik abonelerine yansıtmayacağını duyurdu. Ancak Digitürk'ün bu maliyeti nasıl çıkaracağı merak konusu. Şimdiden Digitürk'ün gelecek sezon uygulayacağı değişik stratejiler kulaktan kulağa dolaşmaya başladı. Bunlardan birisi de her takımın maçlarının tek tek satılması olasılığı. Buna göre her abone tercih ettiği takımın veya takımların maçlarına üye olacak ve ona göre bir bedel ödeyecek. Bakalım nasıl bir strateji izlenecek? Ancak şunu bilmekteyiz ki Digitürk yayınlarını ta-

kip eden abone sayısını arttırmak için teknolojilerini daha çok geliştirecek bu da yayın kalitesini daha da iyileştirecektir. Peki takımlar bu 321 milyon dolarlık pastadan ne alacaklar? Ödenecek para kulüplerin arasında belli kriterlere göre dağıtılacak. Buna göre; bu paranın yaklaşık %11'lik kısmı şampiyonluk yaşamış kulüplere şampiyonluk sayıları ile orantılı bir şekilde dağıtılacak. %35'i Süper Lig'teki tüm takımlara eşit miktarda paylaştırılırken %45'i bu takımların sezon içindeki puanlarına göre üleştirilecek. Geriye kalan %9'luk dilim ise ilk 6'ya giren takımlara performanslarına göre pay edilecektir. Bu miktarı da aşağı yukarı düşündüğümüz zaman ise, kulüplerimizin tamamının gelirlerinin 2000'li yıllardaki yayın gelirleri ile karşılaştırıldığında, ortalama üç ila üç buçuk kat arasında arttığını gözlemlemekteyiz. Özellikle kendilerine orta sıralarda yer bulan Anadolu takımları bile en az 14 milyon en çok 17 milyon dolar kasalarına koyacaklar. Ancak ihale sonrası pek çok spor adamını düşündürülen konu öncelikle Turkcell Süper Lig'in gerçekten bu parayı hak edip etmediğiydi. Birçoğu 321 milyon doları çok fazla bulmakta, bunu söylerken de Avrupa'nın Almanya, İngiltere, İspanya gibi kalbur üstü ligleri ile ligimizi kıyaslamalardır. Bu liglerdeki yayın ihalelerinde belki bu miktarın biraz üstünde paralar ödeniyor ancak bu liglerin sadece kendi ülkelerinde değil dünya'nın pek çok ülkesinde seyrediliyor ve yayın hakkını satın alan kuruluş diğer ülkelere de bunu satarak maliyeti çıkarabiliyorlar. O zaman

ana sorun Türkiye Lig'inin kalitesini artırarak Dünya'da seyredilebilir ve maçları diğer ülkelerde televizyonlarda seyredilmek üzere satın alınabilir olması lazım. Tam da bu nokta da ikinci sorun ortaya çıkmakta. Yayıncı kuruluş ve kulüpler dağıtılacak meblağ ile kalitenin artacağını söylemektedir. Fakat para her zaman kalite getirmemektedir. Türk Futbolu'nun gerek milli takım gerek takım bazında uluslararası arenada tavan yaptığı 2000-2002 yılları arasında takımlar 2002-2010 arasında göre daha az kazanmaktaydılar. Yani daha sonraki yıllarda artan para miktarları ile birlikte kalitenin dolayısıyla da uluslararası alandaki başarıların artması beklenebilirdi. Fakat ne kulüp bazında ne milli takım bazında aynı başarılar yakalanamadı. Gelirlerin ne şekilde harcanıldığı, nerelere ne ölçüde kullanıldığı, yabancı oyuncu transferleri, teknik direktör transferleri vs. bunları etkilemektedir. Geçen yazımızda da belirttiğimiz gibi futbolcu transferlerinde şaşkınlık verici ödemeler yapılmakta. Yurtiçinde birçok emsali olabilecek oyunculara yabancı diye milyonlarca euro ödenmekte. Dolayısıyla takımlara ekstra bir katkı sağlayamayan bu oyuncular artı bir başarı elde edilmesinde yardımcı olmamakta. Dolayısıyla Türk Futbolu'nun kalitesinin artırılması; kazanılan paraların kulüpler tarafından bir yandan alt yapı faaliyetlerine harcanması, bir yandan da yurtdışı transferlerinde akılcı tercihler yapılmasına bağlıdır. Yoksa ne yayıncı kuruluş ne kulüpler ne taraftarlar ne de ülkemiz bu işten kazanç sağlar.

* Berk Mansur Delipinar

Geride kalanlar

* Ayşe Buyan

Terkedilmiş küçük komşu evine bakarken, pislenmiş is rengi çatlak camlardan görünen mutfak masasına gözlerim kayar. Masada duran eski bir konserve kutusu ve içine doldurulmuş eski metal paralar, şişe sarılmış yarım kalan bir örgünün yaslandığı sigara paketi ile yanında eşlik eden paslanmış bir çakmak... Üzeri toz tutmuş sallanan bir sandalye üzerinde katlı bir battaniye ile arkasında ki duvarda, küçük bir çiviye bağlanmış, güneş ışığından matlaşmış soluk patlıcan kuruları durmakta... Oysa dün gibiydi komşu teyzenin varlığı. Her sabah soba üzerine koyduğu çaydanlığın buharı camları buğulandırır elinden düşürmediği beziyle de buğulanan camları dairesel hareketlerle silerdi. Çay keyfini yine cam kenarında yapıp, aynı yerde görmediği torunlarına hırkalar örerd. Oturduğu yerden kalkmasa da evin içinde var olan yaşam rutini benim karşı evden onu seyretmemi engellemezdi. Mekanı var eden canlılık kişinin nefesidir o nefes kesilince mekan öksüz kalır. Biten hayatların ardından öksüz kalan evler önce toz tutar sonra içten dıştan yavaş yavaş hasar görmeye ve sahibinin anılarıyla yok olmaya başlar. Dışarıdan bu yok oluşu seyretmek, bazen hayalleri devreye sokar ve boş evde yaşamın devam ettiğine inandırır kendini. Kimi zaman camdan birinin baktığını görürsün, kimi zaman karşı evden gelen buram buram porta-

kallı kurabiye kokusunu duyarsın. Oysa gerçek olan evin içinde kök salan incir ağacının sessizliği... Bir söz vardır eskilerde "ocağıma incir ağacı diktin" diye... Bir zamanlar yazılan şarkılarda (60 lar 70 ler de) bu ruhun varlığı, eserleri uzun ömürlü kılmış, yeni zamanların şarkıları ise çok azı dışında seneyi bile bitirememiş. Bestecisi hayatta olmayan birçok şarkının hala ruhunu koruması da böyle bir şey... Yılların getirdiği olgunlukla yaşayan bazı mekanlar da sahiplerinin ruhunu yaşatmaya devam ettiği için, tercih edilen yerler olmuştur. Örneğin Madam Despina'nın meyhanesi... Şarkılara, filmlere konu olmuş Gökçeada Rum bir kadının hayatının renkleri günümüzde de işlemekte olan meyhanesinde devam etmektedir. İstanbul'un Kurtuluş semtinin son durağında bulunan meyhane hala yapıldığı tarihi yansıtmaktadır. Mekanın taşlarından, muşamba örtülerine kadar eskiden kalma görüntüsü bir zaman tüneline sokar bizleri. Ne dertler paylaşılmış ne mutluluklar yaşanmıştır o masalarda ve hala yaşanmakta. Dört bir yandan gelen insanları tek bir ruhla besleyen siyah beyaz fotoğrafların renkli kalmış tanığıdır. İnsanın içini ısıtan her samimi mekanın arkasında almış olduğumuz eski zamanların ruhu yatar. Samimiyetle geçmiş, zor ama mutlu yılların. Ne zaman ahşap yıpranmış bir ev görsem eğilip pislenmiş camlarından içeri bakarım.

Bilirim ki içerden bana bakan eşyalarında hala yaşamakta olduğunu ve benim hayal dünyama girmek isteyişlerini. Bir incir ağacı filizlenmeden odanın orta yerinde, içeriye girip zarflı fincanların içinde köpüklü bir Türk kahvesi içmek isterim yanında da gül lokumu ve soğuk vişne likörü... Siyah beyaz eskimiş fotoğrafların içinde kalıp, eskimiş duvarlarda yıllarca evimi seyretmek... Şu dünyayı terk etmek pek hoş değil; hele hele sana eşlik eden evini terk etmek... Nasıl olsa bir daha giyerim diye bıraktığın pembe terliklerin yatak ucunda dururken ve gece kalkıp içerim diye düşündüğün kesme bardakta kalan yarım bardak suyun hatırına biraz daha uzun olsa şu ömür. Hiç bitmese camdaki buhar, içerisi hep dışarıdan biraz sıcak olsa ve ben o pislenen camlardan hiç içeri bakmasam yaşlı komşum yine o evde olsa... Ama hayat devam ediyor, ne bardakta ki suyu bitirebiliyorsun ne de çarpık bırakılan pembe terlikler yön değiştiriyor. Tek gerçek içeride filizlenen incir ağacı ve uzaklardan hissedilen portakallı kurabiye kokusu... İz bırakmış tüm anılara...

* Ayşe Buyan
abuyan@gmail.com

Umut ve Hayal Kırıklığı

(1. sayfadan devam)

öğrendim" başlıklı son yazısına "BUGÜN genel yayın yönetmeni olarak son yazımı yazıyorum" diye başlarken "BUGÜN" kelimesini büyük harflerle yazarak yaşadığı günün önemini altını çizmiş. Sanki onun için asıl olan içinde, artık yaşadığı her yeni günün önemi yokmuş gibi, sanki "OGÜN" vardı yaşamında... Her yeni gün yeni bir dünya, yeni bir umut, her şeye gebe yeni bir günün doğuşu yok olmuştu. Sanki hiçbir şey umurunda değilmiş gibiydi... Düşünceler sisinin içindeydin; ta ki ikinci cümleyi okuyana dek... İkinci cümle geçmişe götürdü beni birden bire; aynen Özkök'ün hatıralarını bir film gibi aklımdan geçirirsin yaşadım: "Dün 11'inci kattaki odamda oturup geriye gittim." O an dışarıda sağnak bir yağmur yağıyor olmalıydı. Bir genel yayın yönetmeninin gideceği, görevinden ayrılacağı söylentileri çoğu meslektaş gazeteci yazar için umut ve beklenti idi. Ama onun görevinden ayrıldığı gün yılbaşı gecesi piyangosundan en büyük ikramiyeyi kazanacakmışçasına beklenti içerisinde olan genel yayın yönetmeni adaylarının tümü aralarından biri hariç kendilerini hayal kırıklığı dağıtım zirvesinde buldular. Yani 2009'un son gününe kadar umut dolu yeni yılda tüm hayallerin sönüşünü yaşamak ve bu hayal kırıklığını etraflarından gizleme telaşı başlayacaktı onlar için. Kimlerde mi?

İsim vermeme mi istiyorsunuz? Alın size aynı gruba ait iki başka gazetenin Genel Yayın Yönetmeninin ismi: İsmet Berkan (*Radikal*), Eyüp Can Sağlık (*Referans*)... Yeni yılın kazanan ismini ise yine Ertuğrul Özkök seçmişti: *Hürriyet* gazetesinin Ankara Temsilcisi Enis Berberoğlu.

¹Hossein Latif, *Les Médias Turcs et la Politique Européenne de la Turquie*, les Editions CVMag, Paris, 2004.

²"Dans *Hürriyet*, les journalistes comme Oktay Eksi (il est l'un des doyens des éditorialistes actuels de la presse turque) et le directeur de la publication de ce journal, Ertuğrul Özkök tracent la politique journalistique de l'Etat turc. Pour les personnes d'un certain âge (50-60 ans), *Hürriyet* peut tout prévoir et orienter la politique de l'Etat comme il veut."

* Dr. Hüseyin Latif,
Genel Yayın Yönetmeni

İstanbul Fransız Kültür Merkezi'nde Sergi Café & Croissant Hem Fransız Hem Türk 13 Ocak – 10 Şubat 2010

Cengiz Aktar'ın bir fikrinden esinlenen ve Zerrin Baydar, Çağlar Şavkay ve Mesut Tufan tarafından geliştirilip tasarlanan bu belgesel sergi, Fransa ve Türkiye arasındaki uzun bir geçmişe dayalı olan ilişkilerin önemine ve dinamizmine tanıklık etmekte. *İstanbul Fransız Kültür Merkezi* İstiklal Cad. N:4 Taksim 0212.393.81.11

“Kendi Kendini Yaratan Şehir, 2010 Avrupa Kültür Başkenti : İstanbul”

(1. sayfadaki devam)

Şehrin en büyük meydanında büyükçe bir cami var. Kullanılmaz durumuna karşın olağanca heybetiyle orada duruyor. “Modern Sanatlar Müzesi” dedikleri bir müzeyi bulduk. İçerde nakışlı eski kıyafetler, eski seramik bardaklar, takılar ve mutfak malzemeleri vardı. Yanıldığımızı düşünüp doğru yerde olup olmadığımızı sorduk, doğru yermiş. Bizim için orası ancak Beyoğlu’ndaki ikinci el eşya satan alelade bir dükkan olabilirdi, ama onlar için modern sanatın müzesiydi. Algılarımızı ve bildiklerimizi bir kenara bırakıp o şehri kendi gerçekliği ve bütünlüğü içinde tanımaya gayret ettiyse de görkemli isimlerin altındaki naiflik bizi bıyık altından güldürmeye yetti ve üç saatin sonunda “Bu şehre bu kadar yeter,” diyip ilk trenle geri döndük.

Bu kez İstanbul’a dönüşün bu derece “kahramanlık, zafer, gurur” gibi kavramlara yakın durması en çok da Pécs seyahatinden kaynaklanıyor aslında. Oradan sonra bu şehir öylesine görkemli, büyüleyici ve bambaşka ki, şehrin bir sakini olarak bu duygulara kapılmamak olanaksız! Pécs’te yürütülen hummalı 2010 çalışmaları “bizde neler yapıyor acaba?” sorusunu aklımıza getirmişken bununla ilgili bir tanıtım toplantısı haberi geldi. 2010 çalışmalarını yürüten Avrupa Kültür Başkenti Ajansı’nın projelerle ilgili Hilton’da düzenlenen basın toplantısına gazetemizin Yazışmaları Müdürü Mireille Sadège ile birlikte katıldık.

Yürütülen çalışmalarla birlikte projelerin temel mantığı da benim için çok önemliydi. “İstanbul’da yaşayan kaç kişi nasıl bir şehirde yaşadığının farkında?” sorusu bir çoğumuzun üzerinde kafa yordığı bir konu olmuştur. Kendi kültürümüze kendimizin, çocuklarımızın sahip çıktığı başka bir düzlem yaratmayı hayal etmişizdir. 2010 projeleri tam da bu noktadan başlıyor aslına bakarsanız, kültürümüz konusunda öncelikle kendi halkımızın bilinçlendiği, çocukların aktif olduğu bir süreç öngörülmüş. Bu başlıkta sanatın ulaşılabilirliğini arttıran “Taşınabilir Sanat” projesi hayata geçmiş ve bu projeye Ümraniye’den Küçükçekmece’ye kadar merkezden uzak kalmış pek çok ilçeye ulaşılmış. Dahası, sanatın şehrin her yerine nüfus etmesini sağlayacak şekilde Kadırga’da sanat üretim atölyesi, Küçükalya’da ise arkeolojik park çalışmaları yürütülüyor. Halka açık olarak düzenlenen pek çok sergi ve aktivitede temel amaç, halkın kültürel ve tarihi değerlere daha yakından bakmasını, onları fark etmesini sağlamak olmuş. “Görünürlük 2010”, “İstanbul Otherwise” gibi projeler bu amacı güçlendiren çalışmalar olmuş. Görünürlük 2010, o anda orada bulunan insanlara Galata’nın tarihini, mimarisini ve kültürel zenginliğini bir gün içinde çarpıcı şekilde görünür hale getirmek, fark ettirmek. “İstanbul Otherwise” ise tespih, kahve fincanı, lokum kutusu gibi geleneksel objelerin modern

tasarımlarla yeniden şekillenmesi. Burada üretilen projelerin başka ülkelerde sergilenilecek olması da cabası.

Görsel sanatlar başlığında beni en çok meraklandıran proje “İstanbul Sahnesinde Müzik” başlıklı fotoğraf sergisi oldu. Bu çalışmada Devlet Opera ve Balesi sanatçıları, İstanbul’un tarihi ve görkemli mekanlarında ünlü opera ve balelerinden canlandırmalar yapacak ve bunlar fotoğraflanacak. Sergi, Mayıs-Haziran aylarında sanatseverlerle buluşacak. Bu başlık altında planlanan çok sayıda uluslararası işbirliği ve fuar organizasyonu bulunuyor. Hepsisi de heyecan verici, yaratıcı projeler.

Elbette hat, tezhip gibi geleneksel sanatlarla birlikte Klasik Türk Müziği de 2010 programı içinde yoğun olarak yer buluyor. Bunların arasında en sevindirici olanları “Mahya Kitabı” gibi gelecek kuşaklara kalacak ve bu sanatı ölümsüzleştiren eserler, Türk müziği ve enstrümanlarıyla ilgili yapılan dokümantasyon ve kitaplaştırma çalışmaları. Bunların zengin tarihimizi geleceğe ortak edecek çok önemli adımlar olduğu inancındayım. Müzik projeleri arasında Ermenice, Rumca, Safarad dillerinde Adalar’da verilecek konserlerden tutun da Balkan ülkelerini bir araya getiren bir müzik festivaline kadar çok kültürlülüğü gözler önüne serecek ve bizlere de bunu yaşatacak keyifli projeler yer alıyor. 2010 kültür-sanat projeleri filmler, tiyatro

ve dans projeleriyle devam ediyor. Bu yıl için yapılan hazırlıkların en önemli başlığını ise “Kentsel Projeler” oluşturuyor. Bu başlık altında Ayasofya Müzesi’ndeki tadilat kalıntılarının kaldırılması hepimizi ilk gözüne çarpacak gelişmelerden biri olacak sanırım. Tarihi yarımada yürütülen çok sayıda restorasyon çalışması, tarihi farkındalığı ve kültürel zenginliği vurgulayan sergiler şehrin dört bir yanında yıl boyu devam ediyor. Ve Tiyatro ve Televizyon Müzesi, Adalar Müzesi, İSKİ Su Medeniyetleri Müzesi gibi yeni müzelerimiz oluyor.

Genel bir bakış açısıyla değerlendirildiğinde, 2010 için yürütülen projeler İstanbul’daki kültür ve sanat hayatının bugününe dokunduğu gibi geleceğini de şekillendiren önemli adımlar içeriyor. Bu şehrin büyümesine bugününü de dahil ediyor ve uluslararası bir pencere açıyor. Elbette gönül isterdi ki, özellikle müzik alanında sadece geleneksel müziğe bağlı kalınmasaydı da çağdaş Türk müzisyenlerinin eserlerini, yabancıların çok iyi bildiği müzisyenlerimizi de bizlere tanıtan modern müzik çalışmaları bu programda daha çok yer alsaydı. Umuyorum ki, 2010’da yürütülen bu çalışmalar İstanbul’un dünyadaki çekiciliğini arttırdığı gibi, bu görkemli şehri pek çok sanat projesi, organizasyonu için tercih edilir kılacaktır. 2010’da bütün İstanbullulara ve misafirlerimize keyifli bir “İstanbul” diliyorum.

* Eda Bozköylü

Notre Dame de Sion, Jale Yasan’ı Ağırılıyor

Sanatsal ve kültürel kimliğiyle ünlü ressamın 70 adet eserini içeren sergi, 22 Şubat-13 Mart 2010 tarihleri arasında, kendisi de 1970 NDS mezunu ve ressam olan Fitnat Katırcıoğlu’nun çabaları ve NDS yöneticilerinin de desteğiyle NDS sanat galerisinde tüm sanatseverlere açık olacak.

NDS, sanatçının kendi eserleri dışında, eşi Namık Katırcıoğlu tarafından 1948 yılında arkadaşı ressam Naci Kamukoğlu’na yaptırılan Jale Yasan’ın büyüleyici büyük boy portresini de sanatseverlerle paylaşacak. Jale Yasan, 38 yıl sürmüş olan sanat serüvenine 1956 yılında ilk hocası Şeref Akdik’le başladı. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Zeki Faik İzer Atölyesinde de bir süre misafir öğrenci olarak çalışmalarını sürdüren Yasan; fırça yeteneğini ve yaratıcılığını, ünlü ressam ve yakın arkadaşı olan İbrahim Çallı’nın büyük desteği ile sanatına yansıttı.

Natürmort, peyzaj çalışmaları yaptığı gibi nü çizimler, ve sosyal yaşamdan gözlemlediği kareleri sanatına işledi. Öte yandan soyut ve yarı soyut denemelerde kurallara

bağlı kalmaktan çekinmeyen Yasan, söylemlerini -ve belki iletmek istediği mesajları- renkleriyle coşkulu bir şekilde tuvalere yansıttı.

Yasan’ın çok yönlülüğünün ve ‘bir cumhuriyet kadını’ sıfatıyla tanımlanabileceğinin bir kanıtı da O’nun 1972’de kurulmuş fakat 1981 askeri darbesiyle aktifliğine son verilerek kapatılmış olan Uluslararası Kadın Partisi kurucularından biri olmasıdır. Sosyal hayatındaki tutumuyla ve parlak kişiliğiyle bilinen Yasan, İsmet İnönü, Cevdet Sunay gibi önemli devlet adamlarını sergilerine davet etme fırsatına ulaşmıştır. Fırçası gibi kalemini de kullanmaktan çekinmeyen sanatçının kişisel ve karma sergileri hakkında yazmış olduğu makaleleri yerli ve yabancı basında yer almıştır. Türk Resminin 100 Büyük Ustası listesinde yer alan sanatçının, Fransız ressamlardan Van Gogh, Monnet, Bonnard, Duffy, Chagall gibi isimlere olan hayranlığı da bilinmektedir.

1959-1967 yılları arasında, her sene İstanbul Güzel Sanatlar Akademisinde birinci olan öğrencilere ‘Jale Yasan Sanat Ödülleri’ vererek, sanatı ve sanatçıları ne kadar sevdiğini ve desteklediğini gösterdi.

İbrahim Çallı tarafından kurulan Türkiye Ressamlar Derneği; 40. yılında, Yasan’a 32 yıllık üyeliğini tebrik etmek üzere onur belgesi vermiştir.

Sanatçılığı ve sosyal kimliğiyle Türk Resmine çok büyük katkıları olan değerli ressam, Şubat 1994’te vefat etmiştir. Fakat arkasında bıraktığı değerler bugün halen NDS gibi değerli kurumlar sayesinde gündeme gelmekte, gelecek nesillere aktarılmaktadır.

* Ayşe Sonüstün

“Zaman Köprüleri”

(1. sayfadaki devam)

Bedri Baykam’ın son bir yılda İstanbul dışında Monaco, Berkeley, Berlin ve Londra’da sergilenen 4-D yapıtlarının, en yeni örnekleri İstanbul’da 23 Ocak – 28 Şubat 2010 tarihleri arasında, Piramid Sanat’ta izlenebilecek.

Sergilendiği her ülkede büyük ilgi gören 4-D’ler hakkında California’da yaşayan, Mauritius’lu yazar, şair ve fotoğrafçı Mamade Kadrebux şunları söylüyor: “Yeni bir sayfa: Bedri’nin sanatı geri dönülmez şekilde sanata bakış tarzımızı, yaşama bakış tarzımızı, dünyayı algılayış tarzımızı değiştiriyor... Yani ressam, şair, filozof, sanatında öyle bir noktaya ulaşmış ki, bundan böyle sanata hiçbir şekilde yıllardır bakma-

ya alıştığımız şekilde bakamayacağız...”

Baykam, son 4-D yapıtlarında gerek kendi otobiyografisi, gerekse sanat tarihi üzerinde, zaman üzerinden yaşadığı gelgitlerle 4. boyutta gerçeküstü göndermelerle sanatın yüz yılına uzanan geçmişini adeta yeniden inşa ediyor. Jackson Pollock’tan Salvador Dali’ye, Marcel Duchamp’tan, Leonardo Da Vinci’ye, Van Gogh’tan Joseph Beuys’e kadar, sanat tarihinin birçok ölümsüz ismi, bu yapıtlarda adeta canlanarak aramıza dönüş yapıyor.

Baykam’ın 4-D’leri, 2010 yılında da İstanbul dışında, Paris ve Los Angeles’ta sergilenecek.

Bilgi İçin: Tuba Kurtulmuş

Tel: 0212 297 31 15-20-21

www.piramidsanat.com

Türk Rock Müziğinin Romantik ve Asi Çocuğu Teoman

Teoman ile menajerinin Karaköy'deki ofisinde buluştuk ve sanatçının son albümü "İnsanlık Halleri"nden çıkan ilk klibi "Çoban Yıldızı"nın serüvenine, müziğe, edebiyata ve politikaya dair samimi bir sohbet gerçekleştirdik.

Teoman, sıkı bir Fransız kültürü hayranı... Fransa'ya duyduğu yakınlığın nedenini şöyle anlatıyor: "Ben Fransızca bilmeden Fransızca sevenlerdenim. Fransızcanın kulağa çok hoş geldiğini düşünüyorum fakat çok zor bir dil olduğunu bildiğim için öğrenmeyi hiç düşünmedim. Fransız müziğini, sinemasını, edebiyatını da severek takip ederim. Seviyorum yani Fransa'yı ve kültürünü, yakınlığın tek nedeni bu".

Teoman'ın son şarkısı "Çoban Yıldızı" müziği, sözleri ve özellikle de klibiyle oldukça beğeni topladı. Şarkı Teoman'ın klasikleşmiş şarkılarının arasına girmeye şimdiden aday. Parçanın müziği, Fransız şarkıcı Calogero'nun "Danser Encore" adlı şarkısına ait. Teoman bu serüveni şöyle anlatıyor: "Calogero'yu televizyonda duydum ve çok beğendim, tam da benim melodi hatlarımı hissettirdi. Benim melodi hatlarım, Fransız müziğini sevdiğim için biraz Fransız melodi hatlarına benzer. "Danser Encore" şarkısını çok beğendim ve kendi sözlerimle kaydettim. Fransa'yla bağlantıya geçtik, şarkı sözlerini İngilizceye çevirip yolladım, onlar da onayladılar".

Teoman'ın Türk müziğinin bugünü hakkında neler düşündüğünü merak ediyoruz, sanatçı bu konuda kaygılı: "Dünya artık global bir köy haline geldiğinden, Türkiye'deki problem artık dünyadaki problemle aynı durumda. Tüm müzik dünyası krizde; Türkiye krizden çıktı ve müzik dünyası öldü, doğrusu artık başka bir sürece girildi. Artık konserler ve klipler ön planda. Şarkılar da yapıyor ama albümler biraz haybeye getiriliyor. Eski satışlarımızın onda birini yapıyoruz, müzik piyasası artık ekonomik olarak çökmüş durumda, Unkapanı artık yok. Dijitale geçiş var, yani tamamen değişik bir düzeye geçiş söz konusu. Nasıl kasetten CD'ye ge-

çildi, şimdi de öyle; ama burada dünyada ilk kez, teknoloji gelişirken dahi, daha kalitesiz, mp3 dönemine doğru gidiliyor. Bu geçiş müzisyenler için çok zevkli bir gelişme değil tabi. Sektör anlamında da ekonomik güç çok azaldığından plak şirketleri kapanıyor, stüdyolar iş yapamaz oluyor, aranjörler, müzisyenler zorluk çekiyor... Bizler bu işten en az yararlanan tarafız. Tabi bu durumda eski zevkin kaçtığı kesin".

Müzik dünyası böyle bir sıkıntı içindeyken, Teoman'ın hala albüm çıkarıyor olmasının sebebi, artık müzik piyasasında oturmuş bir yere sahip olmasından kaynaklanıyor. Üstelik onu asla bırakmayacak bir hayran kitlesine sahip. Kendisi de bu yüzden yeni çıkan gruplara nazaran işinin daha kolay olduğunu söylüyor. Ona göre yeni çıkan gruplar için artık tek mecra maalesef internet; albüm para kazandırmadığından kimse yeni bir gruba albüm yapmaya yanaşmıyor.

Şarkılarını sadece akustik gitarla besteleyen Teoman, bazen farklı müziklerden de etkileniyor ama genelde pop-rock türünün içinde zaman zaman birinden birine yaklaştığını belirtiyor. Fransız şarkıcılardan Serge Gainsbourg'u çok seven ve onun videolarını/şarkılarını toplayan Teoman, yine Fransız şarkıcılardan Pascal Obispo ve Calogero'yu da beğendiğini söylüyor.

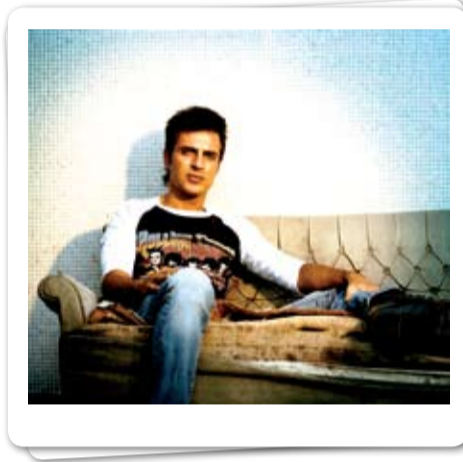
Teoman'a "Çoban Yıldızı" şarkısıyla neler anlatmak istediğini soruyoruz, şöyle cevap veriyor: "Erich Maria Remarque adlı Alman yazarın, I. Dünya Savaşı sırasında geçen bir kitabı vardır: "Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok", bunun filmi de vardır. O da 1930'larda çekilen savaş karşıtı bir film. İşte ben o filmi çok severim. Gençecik çocuklar savaşa giderler ve orada vahşetle karşılaşır. Benim aklımda o estetik duruş vardı. Ben aslında şarkının sözlerini yazmadan önce klibini tasarladım. Yani anlatmak istediğim hikayeyi

yazdım, daha sonra oradan hareketle şarkının sözlerini yazdım. Müziğin Fransızcası aslında bambaşka şeyler anlatıyormuş, ben şarkının sözlerini yazdığımda Fransızcası ne anlama geliyordu bilmiyordum, albümü bitirdikten sonra öğrendim. Ama en azından Calogero ve Zazie onayladılar". Savaş olgusundan bu kadar rahatsızlık duyarak sanatına bunu yansıtan Teoman'ın aslında biraz dolaylı bir anlatımı var. Politik müzik hakkında şunları söylüyor: "Ben politikanın müziğe hiç yakışmadığını düşünüyorum, o yüzden daha geneli ele almaya çalışıyorum. Yani benim "Çoban Yıldızı" şarkısında anlatmak istediğim esasında şu andaki Türk-Kürt problemiydi. Ama onu açıkça vermemek için başka bir şekilde sundum, bunu Birinci Dünya Savaşına taşıdım. Açıkça politikayı taşıyan

müzisyenler var, güzel yapanlar da var; ama biraz zorlama oluyor gibime geliyor. Ben daha çok insan ilişkisi bazında değerlendirmeyi tercih ediyorum, bu nedenle klipte de şarkıda da öyle yaptım; bir çocuğun gözünden savaşı anlatmaya çalıştım".

Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü mezunu olan

Teoman, güncel sorunlara karşı duyarlı bir insan, bu konuyla ilgili fikirlerini de şöyle belirtiyor: "Birincisi, cumhuriyet kurulduğu dönemde açıkçası Türk devletinin yaptığı projeksiyonların biraz hatalı olduğunu düşünüyorum. Ulus devleti kurarken Kürtlerin geride bırakıldığını, asimilasyona uğradıklarını ve özellikle 80'lerden sonra o yörede yaşayan halkın vahşet boyutlarında bir hayat yaşadıklarını düşünüyorum. Sanki şu sıralar çözülecekmiş gibi duruyor; ama beni ilgilendiren tarafı devletlerin, ideolojilerin tarafları değil, ben gençecik çocukların savaşmalarına ve ölmelerine üzülüyorum. Aynı zamanda da koca bir halkın hayatının ve yeni yetişen çocuklarının hayatlarının esir alındığını düşünüyorum. Ama bu hepimize oluyor,

Türkiye'nin güneydoğusunda yaşananlardan sonra, hiçbirimizin sağlam kalmadığını düşünüyorum, hepimiz yaralanıyoruz".

Teoman'ın neden kariyerine sosyoloji üzerinden devam etmediğini soruyoruz. "Öncelikle sosyolojide devam etmek için daha başarılı bir öğrenci olmam gerekirdi," diyor gülerek. Gerçi Teoman, İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Bölümünde master da yapmış. Bir ara niyeti medya tarafına yönelmek olmuş ama sonra asıl istediğinin müzik olduğunu anlamış. Üniversite yıllarındaki amatör deneyimlerini de sayarsak, Teoman yirmi yıldır müzikle iç içe. Teoman Türk müziğinde oldukça önemli bir yere sahip çünkü dinleyicilere gerçek bir müzik keyfi yaşatabiliyor; bu ona göre bu işten aldığı keyfin dinleyicilere bir yansıması. Bugün Teoman, Türk rock müziğini temel taşlarından biri durumunda ve gerek Türk müziğinin eski ustalarıyla gerek yabancı müzikle haşır neşir olarak ve kendi sanatsal alt yapısıyla müziğini özel kılarak önemli bir isim olmayı başarıyor.

Teoman müzikle beraber asıl yapmak istediklerini şöyle açıklıyor: "Ben müziği seviyorum, onu kullanıyorum ama aynı zamanda edebiyatı ve sinemayı da seviyorum. Bu nedenle tam bunların ortasında bir yer istiyorum. Sinematografik hikayeler yazmak istiyorum, müziklerin aranjmanlarını sanki birer soundtrack'miş gibi yapmak istiyorum, ama içeriğinin de edebi olmasını istiyorum. Benim için, müzik, edebiyat ve sinema aynı önemde".

Teoman'ın sinema alanında da çalışmaları var. Teoman, 2005 yılında gösterime giren "Balans ve Manevra"nın senaryosunu ve müziklerini yazdı, aynı zamanda filmin yönetmenliğini ve yapımcılığını da üstlendi. Bununla birlikte, "Mumya Firarda" (2002), "Banka" (2002), "Romantik" (2002), "Balans ve Manevra" (2005) filmlerinde rol aldı.

Türkiye'nin en iyi şarkı yazarlarından biri kabul edilen Teoman'ın şarkılarının çoğunun söz ve müziği kendisine ait... Sanatçı, "En İyi Şarkıcı", "En İyi Söz Yazarı", "En İyi Albüm" gibi kategorilerde sayısız ödülün de sahibi.

* Raporajı yapan ve hazırlayan: Ayça Yüksel

İstanbul kültür sanat vakfı yeni binasında

İKSV, yeni binasında İstanbul'un kültür ve sanat yaşamına yepyeni renkler katmaya hazırlanıyor.

İKSV'nin 2004 yılında satın aldığı ve 2005 yılında 9. Uluslararası İstanbul Bienniali mekanlarından biri olan Deniz Palas Apartmanı, 3 yıl süren restorasyon çalışmaları sonucunda 15 Ocak 2010 tarihinde İKSV'nin yeni binası olarak hizmete başladı. Daha önce Beyoğlundaki Luvr Apartmanında hizmet veren İKSV, 15 yıl sonra semtteki başka bir tarihi bina olan Deniz Palas'a taşınmasını bir basın toplantısıyla duyurdu. İKSV Yönetim Kurulu ve Mütevelliler Kurulu üyelerinin yanı sıra İş Bankası Genel Müdürü Ersin Özince'nin de katıldığı tanıtımda, İKSV Mütevelliler Kurulu Başkanı Prof. Talat S. Halman, İKSV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Kocabıyık, İKSV Yönetim Kurulu Üyesi Oya Eczacıbaşı, Beyoğlu Belediye Başkanı ve İKSV Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Misbah Demircan ve İKSV Genel

Müdürü Görgün Taner konuşmacı olarak yer aldılar.

Satın alımı ve restorasyonu, birçok kişi ve kurumun destek ve katkılarıyla gerçekleşen Deniz Palas, gerek cephe düzeni gerekse inşaat malzemelerinin 1920'lerin yapısına ait olması dolayısıyla oldukça ilgi çekici bir yapı olup İKSV adına özgün mimari özellikleri aynen korunarak Doğan Tekeli'nin danışmanlığı ve yüksek mimar Burhan Satıcı'nın koordinatörlüğünde ve Saruhan Erim önderliğinde restore edilmiştir.

İKSV'yla yeniden yaşam bulan 4bin 200 metrekare büyüklüğündeki 7 katlı bina, yalnızca vakıf ofislerine değil, sanatseverler için bir buluşma merkezi haline gelecek farklı mekânlara da ev sahipliği yapacak. Bu bağlamda bina içinde farklı sanat alanlarında performansların gerçekleştirileceği performans merkezi Salon, İKSV Tasarım Mağazası, Borsa yönetiminde hizmet verecek olan X Restoran ve Peralı adlı kafenin

yanı sıra uzun yıllar İKSV'nin Mütevelliler Kurulu Başkanlığı üstlenmiş olan soprano Leyla Gencer'in müzesi de yer alacak. Leyla Gencer'in La Scala Tiyatrosu'nda dekoratörü olarak uzun yıllar birlikte çalıştığı yakın dostu ve bugün Sferisterio Opera Festivali'nin sanat yönetmeni olan Pierre Luigi Pizzi tarafından düzenlenen müzenin hazırlık çalışmaları sürüyor. Mart 2010 tarihinde binanın 5. katında açılması planlanan Leyla Gencer Müzesinde, Leyla Gencer'in Milano'daki evinden getirilen özel eşyaları sergilenecek; sopranonun piyanosu eşliğinde dinletiler düzenlenecek. Tüm bu özel mekânlarla birlikte 21 sanatçının yapıtları İKSV'nin yeni binasını baştan aşağı sanatla dolduracak. Küratör Fulya Erdemci ve yardımcı küratör Arzu Yayıntaş tarafından yerleştirilen, Hüseyin Bahri Alptekin, Özdemir Altan, Selim Birsal, Canan Dağdelen, Devrim Erbil, Ayşe Erkmen, İnci Eviner, Mehmet Gülerüz, Gülsün Karamustafa, Komet, Aydan Mur-

tezaoğlu, Fusun Onur, Kemal Önsoy, Sarkis, Murat ve Fuat Şahinler, Bülent Şangar, Güngör Taner, Cengiz Tekin, Hale Tenger, Canan Tolon ve Ömer Uluç'un, pek çoğu Deniz Palas için özel olarak üretilmiş olan yapıtları, Deniz Palas'ın dış cephe, fuaye, asansör, merdiven, ve teras gibi farklı alanlarında İKSV'nin konuklarını karşılayacak. Ayrıca sanatseverlerin 2007'de gerçekleştiren 10. Uluslararası İstanbul Bienalinden hatırlayacakları Yang Jiechang'ın "I Believe in Angels" isimli neon yerleştirmesi de Deniz Palas'ın terasında yerini alacak.

* Gizem Derebaşı